

VRAGEN VUUR



Wethouder/oud-Kamerlid **Joost Eerdmans**

''t Is hoog tijd voor een Wilders-Lightpartij'

Ex-LPF-lid Joost Eerdmans is tegenwoordig wethouder van Capelle aan den IJssel. Hij richtte vorig jaar een 'burgercomité tegen onrecht' op om dingen aan te pakken waar hij niet aan toe is gekomen tijdens zijn politieke loopbaan: **"We delen in Nederland schijnstraffen uit."**

TEKST MYLÈNE DE LA HAYE FOTO'S PIM RAS



Vragen **VUUR**

Gefeliciteerd. Er is een nieuw schaapje geboren in huize Eerdmans.

"Schaapje? O, je bedoelt mijn zootje Douwe."

Wie barmhartig is jogens de wolven, doet onrecht aan de schapen?

"Het motto van mijn 'burgercomité tegen onrecht'. Inderdaad. Mijn schaapje moet ook veilig kunnen opgroeien."

Nog een beetje stou geboden tijdens de bevalling?

"Wat kun je doen? Ik stond erbij en ik keek ernaar. Ik was nu beter dan de eerste keer voorbereid op de oerkracht en het geweld dat erbij komt kijken. Douwe is gezond, rustig, politiek betrokken, nee, haha, hij is gewoon goed gelukt en hij lijkt op z'n vader want hij slaapt lekker door."

Vanwaar een burgercomité tegen onrecht?

"Ik kan zaken aanpakken waar ik tijdens mijn politieke loopbaan niet aan toe ben gekomen. Het is ontstaan vanuit jarenlange betrokkenheid met mensen die geen recht van spreken hebben nadat hun kind, man of vrouw is vermoord en die in de juridische procedure die daarop volgt volledig worden buitengesloten."

Uw burgercomité heeft een 'pamflet tegen onrecht' uitgebracht. Daarin staat: 'Criminaliteit is een bewuste keuze.'

"Klopt."

Criminaliteit heeft niets te maken met de bekende 'moeilijke jeugd' of 'kansloos sociaal milieu'?

"Weet je wat het probleem in Nederland is? We hebben hier een traditie – en die komt voort uit linkse criminologen als Femke Halsema – van dadergericht strafrecht. Ooit ontstaan in de tijd van Napoleon. Alles draait in een strafzaak om de dader. Slachtoffer of nabestaanden spelen geen rol. Daarna heeft men bedacht dat de dader moet worden geholpen met begeleiding en therapie.

En dan weer zo snel mogelijk de maatschappij in. Erg gevaarlijk omdat hij op geen enkele manier is gestraft. Ik heb zelf in 2004 een week lang in een huis van bewaring gezeten bij wijze van proef. In de gevangenis geldt: 'we gaan helemaal opnieuw beginnen met een schone, blanco lei. We gaan alleen nog maar aan de toekomst denken'. Geen straf dus, puur hulpverlening. Ik vind dat we tekeer moeten gaan tegen de gedachte dat alles moet draaien om de dader en tegen de gedachte dat we de slachtoffers nooit tevreden zullen stellen omdat die alleen maar de dader op willen knopen aan de hoogste boom en alleen maar uit zijn op vergelding. Nee. Ze willen gerechtigheid. En die krijgen ze niet in Nederland."

Nog meer ontdekt in de gevangenis?

"Vrijheidsberoving is niet echt een straf voor beroeps-criminelen. Wij, eerbare burgers, missen die vrijheid; voor hen is het een tijdje rust, onderdeel van hun carrière. Even bijkomen, erwtensoepletten, nieuwe contacten leggen en lekker pingpongen met gelijkgestemden. Ze leren dingen van elkaar. Stelen, wapens maken, oplichtingspraktijken. Bovendien word je van A tot Z begeleid. Op de eerste dag komt de imam binnen om geestelijke bijstand te verlenen. Op dag twee komt de reclassering om te leren hoe je aan geld kunt komen voor de huur van je huis. Zelfs Donner heeft een keer gezegd: *Die gevangenen lijken wel arbeidsbureaus. Ze zorgen voor alles.* Het enige wat ontbreekt, is dat ze ook nog een vriendin voor ze zoeken..."

Wat moet anders?

"Wij willen niet dat iedereen levenslang krijgt en de meeste daders moeten inderdaad terug in de maatschappij, maar eerst moeten ze worden afgestraft. Zeker moordenaars. En dan roepen die linkse rakkers: straffen helpt niet Joost, want onderzoek in Amerika heeft uitgewezen dat de criminaliteit niet minder wordt door gevangenisstraffen. Maar als in Amerika moorde-

naars taakstraffen zouden krijgen, was het dan beter geweest? Verder denk ik ook heel praktisch: in de tijd dat een moordenaar vastzit, kan hij niemand anders vermoorden. Dus lang opsluiten en ermee aan de slag."

Hoe?

"Heel eenvoudig. Je moet beginnen met fysieke arbeid van 's ochtends zes tot 's avonds zes. Ga maar een boerderij opknappen of iets anders nuttigs doen."

Met een ketting en stalen kogel om de enkel?

"Dat hoeft ook weer niet, dat zijn Amerikaanse toestanden. Maar wel strak geregeld. Goed bewaakt en aan de slag."

Wel met gevangenskloffies aan?

"Ze hoeven niet als groep criminelen door een winkelcentrum gejaagd te worden of aan de schandpaal. Maar op locatie mag je ze best herkenbaar maken."

Oké; overdag koihard aan de slag. En 's avonds?

"In plaats van naar pornofilms, hoewel dat niet meer mag geloof ik, naar goede films zoals *Soldaat van Oranje* of iets anders met normen en waarden laten kijken. Daarnaast consultaties waarbij iemand gedwongen wordt na te denken over wat hij heeft gedaan: *Je hebt iemand vermoord, weet je wel wat dat betekent? Zullen we eens even naar een filmpje kijken?*"

Een filmpje van zijn slachtoffer toen het nog in leven was?

"Ja, wij vinden dat, wanneer nabestaanden het willen, moordenaars verplicht moeten worden naar foto's van hun slachtoffer te kijken. Het wordt als één van de meest controversiële punten van ons 'Pamflet tegen onrecht' gezien. We zijn hier niet nieuw in: een Amerikaanse rechter heeft een Chinese man die vier kinderen van een 36 meter hoge brug heeft gegooid, veroordeeld tot de doodstraf – daar zijn wij van het burgercomité overigens tegen – waarbij de moordenaar tot de uitvoering van die straf verplicht werd elke dag naar



'Vrijheidsberoving is niet echt een straf voor beroepscriminelen. Voor hen is het een tijdje rust, onderdeel van hun carrière'

foto's te kijken van de kinderen die hij had vermoord."

Ik kan me best voorstellen dat zoiets therapeutisch werkt.

"O ja? Jij bent één van de eersten die dat gewoon durven te zeggen. Iedereen gaat steigeren bij het idee. Maar ik vind het prima dat moordenaars op verzoek van de nabestaanden gedwongen worden nog maar eens in de ogen van hun dochter te kijken om te beseffen wat voor leven ze hebben verwoest. En ik denk serieus dat het helpt als ze geconfronteerd worden met wat ze hebben gedaan. Joh, die moordenaars in de gevangenis denken nooit aan hun slachtoffers. Ik heb zitten schaken met Nico V., alias het 'Beest van Hoorn'. Die heeft een man in een café in Hoorn een nekschot gegeven. De ouders van dat slachtoffer zijn nog steeds in diepe rouw, maar dacht je dat die vent daarmee bezig is? Alleen maar met zichzelf en zijn zaak. Geen fractie schuldgevoel."

Wat is er op dit moment mis met het spreekrecht in de rechtszaal?

"Veel. Het spreekrecht is nu aan handen en voeten gebonden. Vanwege respect en mededogen voor de dader wordt niet geaccepteerd dat de moeder van een vermoord kind in de rechtszaal, die ene keer dat ze de kans krijgt, eens goed

haar hart kan luchten. Ze mag hem niet rechtstreeks aanspreken. Absurd."

Kun je met zo'n burgercomité een vuist maken?

"Ja, juist omdat we niet politiek gebonden zijn. We kunnen met iedereen, SP, GroenLinks, VVD of PVV praten, al naar gelang het probleem dat we willen aankaarten. In een een-tweetje met de VVD hebben we onlangs al een heel belangrijk resultaat geboekt."

En dat is?

"Het bevroren van de Fokkens-regeling, die bepaalt dat zware criminelen met celstraf en tbs al na een derde van hun gevangenisstraf naar de tbs-kliniek mogen. Voorbeeld. Paul S., viervoudig moordenaar uit Kerkrade die zijn hele schoonfamilie heeft uitgemoord, kreeg twintig jaar met tbs. Volgend jaar heeft hij een derde van die straf, zes-en-eenhalf jaar, uitgezeten en zou hij naar een tbs-kliniek mogen. Marlies Heuts, de zus van één van de slachtoffers, hing radeeloos bij ons aan de telefoon. Die S. heeft al twee studies afgerond in de gevangenis en is inmiddels getrouwd. Bij tbs is het zo dat je elke twee jaar wordt geëvalueerd. S. is slim en weet wat hij moet zeggen. De kans is groot dat hij laten we zeggen binnen een jaar of vier op vrije voeten komt. Dan heeft hij tien jaar

gezet. Tien gedeeld door vier is twee-en-half jaar per moord. Dát weten de mensen niet. Ze zien in de krant: twintig jaar met tbs en denken dat er gerechtigheid is. Maar ze weten niet hoeveel minder dat in de praktijk vaak is. We delen in Nederland schijnstraffen uit."

Maar niet als het aan Joost Eerdmans ligt?

"Nee. Ik ben gaan bellen met Fred Teeven en heb hem de smeerbede van Marlies Heuts voorgelegd. Hij is naar staatssecretaris Albayrak gegaan en hoppa, die hele Fokkens-regeling ging van tafel. Hij is eerst bevroren en er komt een wetsvoorstel aan om hem af te schaffen. Zo snel kan het gaan in Nederland. Fantastisch toch? Die Paul S. had al zwart op wit dat hij in april werd overgeplaatst en nu krijgt hij te horen dat hij nog twee derde van zijn straf moet blijven zitten. Dat is een fijn gevoel."

Waarom zit je eigenlijk niet bij de PVV?

"Ik kan niet garanderen dat ik het met alles wat Geert roept eens ben en ik ben een beetje knettergek-moe. Het wordt misschien wel tijd voor een Wilders-Lightpartij. De kritiek op Wilders' persoon vind ik slecht. Het feit dat hij zoveel volgers heeft, geeft aan dat er een probleem is in Nederland. Daar moet men op focussen, niet op wat Wilders allemaal roept." ■